

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติของอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์ ซึ่งใช้วิธีการวิจัยดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2 ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ

2. ศึกษาความคิดเห็นในการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติของอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งใช้วิธีการวิจัยดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นในการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ

3. ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติของอาจารย์ และนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งใช้วิธีการวิจัยดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ

4. หาวิธีการที่เหมาะสมในการให้บริการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติของอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งใช้วิธีการวิจัยดังนี้

4.1 ใช้แบบสอบถามเพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมในการให้บริการการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติของอาจารย์ และนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

4.2 จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนารูปแบบการให้บริการที่เหมาะสม เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อการเข้าถึงสารสนเทศของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยมีหลักเกณฑ์ และวิธีการดังนี้

ก. พิจารณาคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ 10 คน โดยพิจารณาจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านบรรณารักษ์ และสารสนเทศศาสตร์และมีความรู้ ความเข้าใจการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ

ข. จัดประชุมระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตาม ข้อ ก เพื่อหารูปแบบการให้บริการที่เหมาะสมด้วยกระบวนการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยอาศัยข้อมูลปัญหาจากการศึกษาในข้อ 2 มาเป็นแนวทางในการอภิปรายกลุ่ม และกำหนดให้มีผู้ดำเนินการสนทนา นำกลุ่มสนทนาแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นคำถาม ให้กว้างขวางเป็นอิสระ และลึกซึ้งมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยนำมาศึกษาวิเคราะห์ และประมวลผลเพื่อปรับปรุงรูปแบบที่จะนำไปพัฒนาการให้บริการที่เหมาะสม ในการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ ของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

4.3 นำรูปแบบการให้บริการที่เหมาะสมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองให้อาจารย์และนักศึกษาใช้ แล้วนำผลมาปรับปรุง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม มีจำนวน 5,535 คน

1. อาจารย์ที่สังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 307 คน ดำรงเมื่อ พฤศจิกายน 2550
2. นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ในวันจันทร์ – ศุกร์ จำนวนรวมทั้งสิ้น 5,228 คน ดำรงเมื่อ พฤศจิกายน 2550

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 526 คน ซึ่งมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอาจารย์ และ กลุ่มนักศึกษา
2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น อาจารย์ ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่ม ตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง 169 คน โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นในการประมาณค่าร้อยละ 95
3. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 357 คน โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นในการประมาณค่าร้อยละ 95
4. การสุ่มตัวอย่างดำเนินการโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ทำการวิจัย

ตัวแปรต้นได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามอันได้แก่ เพศ สถานภาพ คณะ และชั้นปีของนักศึกษา

ตัวแปรตามได้แก่

1. ความสามารถในการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. ปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ และข้อเสนอแนะในการให้บริการการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ ของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และเอกสาร ตำรา รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือ
2. นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ และสร้างข้อคำถามเป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ สถานภาพ คณะ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ซึ่งเป็นข้อคำถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถาม เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ ของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการให้บริการ ด้านฮาร์ดแวร์ ด้านซอฟต์แวร์ และด้านผลการสืบค้น โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จำนวน 49 ข้อ ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ต (Likert) มี 4 ระดับดังนี้

- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของผู้ใช้บริการที่มีต่อโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อการเข้าถึงทรัพยากร ของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามแบบปลายเปิดเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ ของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบ จำนวน 5 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Content validity) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหา ความเหมาะสม และความถูกต้องชัดเจนของข้อความและภาษา

5. นำผลการตรวจสอบแบบสอบถาม มาพิจารณาปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสมอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

7. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับและนำข้อมูลที่ได้รับไปหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา ของ ครอนบาค (Cronbach's Coefficient alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window version 11.5

8. ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ และจัดพิมพ์แบบสอบถามให้เพียงพอแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยแจกให้อาจารย์และนักศึกษาที่ปฏิบัติงานและศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 526 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 484 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92 ของแบบสอบถามที่แจกทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด 484 ฉบับ จัดระเบียบข้อมูลแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window version 11.5 เป็นเครื่องมือการวิเคราะห์ค่าความถี่และร้อยละดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติเพื่อการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติเพื่อการเข้าถึงทรัพยากร ของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ในภาพรวม และรายด้าน นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยายโดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

(สุภาพเพ็ญ จริยะเศรษฐ, 2524 : 22)

3.51 – 4.00	หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
2.51 – 3.50	หมายถึง พึงพอใจมาก
1.51 – 2.50	หมายถึง พึงพอใจน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของผู้ใช้บริการที่มีต่อโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ ของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ ของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

การจัดระบบข้อมูลจะนำข้อมูลจากแบบสอบถามและสาระสำคัญของข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion) ไปวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อเขียนเป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{X}$)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation หรือ S.D)

ระยะเวลาทำการวิจัย

ตั้งแต่ กรกฎาคม 2550 - พฤศจิกายน 2551

